

Rebellflickan

*(Originalmelodi och text "The Rebel Girl" Joe Hill)
(Svensk text Jacob Branting)*

Det finns många slags kvinnor i världen,
det vet alla som sett sej omkring.
Några går där i lyxen och flärden
ibland dyra och kostbara ting.
Det finns kvinnor i siden och sammet
och de glittra som himmelens päll,
men den endaste kvinnan värd namnet
är en ung rebell.

Hon är ung rebell, hon är ung rebell,
i vår klasskamp lyser hon segersäll.
Hon ger kraft och mod i strid
när hon står invid vår sida.
Vi behöver er, vi behöver fler
när jorden får sin löneslavskartell.
Hon är stark i frihetskampen,
hon är ung rebell.

Hennes hand är väl sliten av jobbet
men det handslag hon bjuder är fast.
Under klänningen slår det ett hjärta
och det slår för vår arbetarklass.
Arbetsgivarna slutar med svamlet
när hon rest sej och gett dem en smäll,
för den endaste kvinna värd namnet
är en ung rebell.

Hon är ung rebell, hon är ung rebell,
i vår klasskamp lyser hon segersäll.
Hon ger kraft och mod i strid
när hon står invid vår sida.
Vi behöver er, vi behöver fler
när jorden får sin löneslavskartell.
Hon är stark i frihetskampen,
hon är ung rebell.

Joe Hill, 1915 ("The Rebel Girl")¹

Melodin är en av sammanlagt fyra som Joe Hill själv har komponerat, när han dömts för mordet på handlare Morrisson.

En stor del av arbetarrörelsen i USA engagerade sig för *Joe Hills* sak. Resolutioner antogs. Brev avsändes till myndigheterna. Även utanför USAs gränser intresserade man sig för fallet Joe Hill. Svenske ministern *Ekengren* i Washington försökte få en ny prövning till stånd. Till och med president *Wilson* telegraferade till guvernör *Spry* i Utah om en "grundlig omprövning".

Bland dem inom IWW som engagerade sig för Joe Hills sak fanns den unga men redan kända *Elizabeth Gurley Flynn* (1890-1964). Hon blev IWW-organisatör i New York redan vid 17 års ålder. Hon träffade Joe Hill i fängelset under en enda timme i maj 1915, men Hill och Gurley Flynn hade en omfattande brevväxling. Joe Hill tillägnade henne sin sång "**The Rebel Girl**".

Gurley Flynn växte upp i ett radikalt hem och läste tidigt den engelska feministen och författarinnan *Mary Wollstonecrafts* "**Försvar för kvinnornas rättigheter**" och *August Bebel's* "**Kvinnor och socialism**". År 1907, som 17-årig gymnasist, deltog hon som ombud, på sin första IWW-kongress! Hon engagerade sig i organisationen bland annat som föredragshållare. I samband med striden för mötesfrihet i Spokane blev hon arresterad. Rättegången gjorde henne bekant över hela landet som "arbetarklassens *Jeanne d'Arc*". Hon hörde också till de aktiva vid Lawrence-strejken 1912, då hon bland annat sjöng Joe Hills "**John Golden och strejken i Lawrence**".

Joe Hill hade aldrig, innan han hamnade i fängelset i Salt Lake City, personligen träffat Elisabeth Gurley Flynn, bara läst om henne i IWWs tidning **Solidarity**. Men han hade i brev till redaktören för **Solidarity** föreslagit, att hon skulle användas för att agitera bland kvinnorna.

Joe Hills första personliga kontakt med Elisabeth Gurley Flynn har formen av ett brev från distriktsfängelset i Salt Lake City den 18 januari 1915, alltså samma år då han blev avrättad. Han hade vid det laget varit fängslad i ett år och hade tydligen läst om att hon hade engagerat sig för hans sak.

"När jag ändå är i gång, vill jag tacka dig för ditt intresse för min situation men på samma gång berätta för dig att all denna uppståndelse för mig gör mig rent snurrig och jag är rädd för att jag får mer ära och uppskattning än jag verkligen är förtjänt av."
Det här första brevet ledde till en intensiv brevväxling dem emellan och till en djup vänskap.

Hela brevet plus övriga brev dem emellan kan man läsa i original i *Philip S Foners* "**The Letters of Joe Hill**", 1965, och i svensk översättning i *Ingvar Söderströms* "**Joe Hill. Diktare och agitator**" (Prisma,1970) och i samme författares "**En sång kan inte arkebuseras**" (Bäckströms, 2002).

Den 13 februari 1915 skrev Joe Hill till *Sam Murray* i IWW: "...jag har hållit på att arbeta på en sång som heter 'Rebellflickan' (text och musik), som jag hoppas ska hjälpa till att få de kvinnliga arbetarna att sluta upp kring vår stora organisation..."

Kvällen den 18 november 1915, alltså några timmar innan han skulle skjutas, skrev han till Elisabeth Gurley Flynn: "Du har varit en inspiration, och när jag skrev 'Rebellflickan' var du med och hjälpte mig hela tiden. Då du gav idén, vill jag nu, då jag är borta, ge dig äran av den sången; och se till att du får tag på några ytterligare Rebellflickor som du själv, för de behövs och behövs i högsta grad."

I början av maj 1915 sökte Elisabeth Gurley Flynn upp Joe Hill i fängelset. Det var första och enda gången de träffades. Elisabeth, som då var tjugofem år, hade redan åtta års organisationsarbete och agitation bakom sig. Då Joe Hill blev arresterad för mord började hon genast arbeta för hans sak.

¹ http://enn.kokk.se/?page_id=1364, 17-10-2014